

III

(Akty przygotowawcze)

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 3 marca 2016 r.

w sprawie projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w zakresie wyłączeń w odniesieniu do podmiotów prowadzących handel towarami

(CON/2016/10)

(2016/C 130/01)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 12 stycznia 2016 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Rady Unii Europejskiej o wydanie opinii w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w zakresie wyłączeń w odniesieniu do podmiotów prowadzących handel towarami⁽¹⁾ (zwanego dalej „projektem rozporządzenia”). W dniu 8 lutego 2016 r. o wydanie opinii EBC w sprawie tego samego wniosku wystąpił Parlament Europejski.

Właściwość EBC do wydania opinii wynika z art. 127 ust. 4 oraz art. 282 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z uwagi na to, że projekt rozporządzenia zawiera postanowienia leżące w zakresie kompetencji EBC, w szczególności w związku z zadaniem Europejskiego Systemu Banków Centralnych, którym jest na podstawie art. 127 ust. 5 Traktatu przyczynianie się do należytego wykonywania przez właściwe organy polityk w odniesieniu do stabilności systemu finansowego.

Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

1. Uwagi ogólne

1.1. Projekt rozporządzenia ma na celu zapewnienie, by podmioty prowadzące handel towarami („firmy inwestycyjne, których głównym przedmiotem działalności jest wyłącznie świadczenie usług inwestycyjnych lub prowadzenie innej działalności inwestycyjnej, związanej z instrumentami finansowymi określonymi w sekcji C pkt 5, 6, 7, 9 i 10 załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾ i które na dzień 31 grudnia 2006 r. nie podlegały dyrektywie Rady 93/22/EWG⁽³⁾”) nie były objęte wszystkimi wymogami zawartym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013⁽⁴⁾ dotyczącymi dużych ekspozycji i wymogami w zakresie funduszy własnych na dzień 1 stycznia 2018 r., bez podjętej świadomie i zakomunikowanej decyzji stwierdzającej, że takie traktowanie jest najbardziej wobec nich odpowiednie.

1.2. Niezależnie od tego, że wymogi dotyczące dużych ekspozycji oraz wymogi w zakresie funduszy własnych przewidziane w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 nie wydają się być dostosowane do podmiotów prowadzących handel towarami, decyzja rozciągająca wyłączenie z tych wymogów ostrożnościowych powinna uwzględniać potencjalne ryzyko systemowe związane z działalnością tych podmiotów. Ryzyko takie może wynikać z licznych źródeł, w szczególności:

- całkowitej kwoty dźwigni finansowej,
- stabilności struktur kapitałowych,
- powiązań z systemem bankowym poprzez dług i związane z nim wskaźniki niewypłacalności,

⁽¹⁾ COM(2015) 648 final.

⁽²⁾ Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 93/22/EWG z dnia 10 maja 1993 r. w sprawie usług inwestycyjnych w zakresie papierów wartościowych (Dz.U. L 141 z 11.6.1993, s. 27).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

- zaangażowania w działalność równoległego systemu bankowego (np. poprzez sekurytyzację należności lub zapasów),
 - możliwość rozciągnięcia na inne firmy trudności finansowych, które mogłyby być spowodowane niewypłacalnością pozycji zajmowanych w instrumentach pochodnych, w szczególności mających charakter spekulacyjny instrumentach pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane na poziomie centralnym, jak również negatywnymi zmianami wartości instrumentu bazowego, powodującymi straty w wartości rynkowej przyszłych pozycji przewyższające rynkowe zyski z zapasów utrzymywanych jako zabezpieczenie, co skutkowałoby koniecznością zapłaty na rzecz kontrahenta depozytu zabezpieczającego.
- 1.3. EBC nie zidentyfikował do tej pory żadnych konkretnych przesłanek dotyczących stwarzanego przez podmioty prowadzące handel towarami ryzyka systemowego, które czyniłyby na obecnym etapie koniecznym uchylenie znajdujących obecnie zastosowanie wyłączeń dotyczących dużych ekspozycji i wymogów w zakresie funduszy własnych. Podmioty prowadzące handel towarami, które prowadzą działalność w Europie, korzystają zazwyczaj w mniejszym zakresie z dźwigni finansowej i mają bardziej odporne struktury kapitałowe, niż banki. Posiadają one zazwyczaj relatywnie niskie wskaźniki relacji aktywów do kapitału własnego oraz nie wydają się angażować w przekształcenia terminów zapadalności i płynności podobne do występujących w przypadku banków. Dodatkowo, powiązania z systemem bankowym poprzez dług i związane z nim wskaźniki niewypłacalności wydają się być raczej ograniczone. Bezpośrednia ekspozycja banków na podmioty prowadzące handel towarami wydaje się być relatywnie niska, ograniczając potencjalne ryzyko zarażenia. Wreszcie, niezależnie od znaczącego wzrostu rynków towarowych instrumentów pochodnych w ostatnich 15 latach, brak jest przekonujących dowodów na to, że handel instrumentami pochodnymi ma negatywny wpływ na szerzej rozumiany system finansowy. Niezależnie od tego, szczegółowa analiza takiego wpływu wydaje się być koniecznym etapem na drodze do podjęcia najbardziej odpowiedniej decyzji dotyczącej zaniechania lub czasowego przedłużenia wyłączeń podmiotów prowadzących handel towarami z niektórymi wymogów. W szczególności należy uwzględnić kwestie zapewnienia równych warunków konkurencji w stosunku do instytucji kredytowych prowadzących handel towarami.
- 1.4. Wyłączenia powinny zatem mieć wyłącznie charakter tymczasowy. Oczekuje się, że Komisja Europejska opublikuje wniosek dotyczący przeprowadzenia kompleksowego przeglądu regulacji ostrożnościowych dotyczących firm inwestycyjnych. Podstawa przedłużenia tymczasowych wyłączeń oraz ich cel powinny być ograniczone do uniknięcia wprowadzania istotnych zmian regulacyjnych przed takim kompleksowym przeglądem, który należy przeprowadzić tak szybko, jak to możliwe.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 3 marca 2016 r.

Mario DRAGHI

Prezes EBC
